

1206

16 ΜΑΙ. 2019

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ. κ Υπουργούς

- **Περιβάλλοντος και Ενέργειας**
  - Εσωτερικών

Θέμα: Καταγγελία πολίτη σχετικά με ζητήματα σήμανσης του πεζοπορικού δικτύου Τήνου

Οι Βουλευτές Κυκλαδών κ.κ. Νίκος Συρμαλένιος, Αντώνιος Συρίγος και Νίκος Μανιός καταθέτουν αναφορά την καταγγελία του (συνοδού πεζοπορίας) σχετικά με ζητήματα σήμανσης του πεζοπορικού δικτύου Τήνου.

Επισυνάπτονται η καταγγελία προς το ΥΠΕΝ, η καταγγελία και η απάντηση του Συνηγόρου του Πολίτη.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις ενέργειές σας και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 14 Μαΐου 2019

Οι καταθέτοντες Βουλευτές

Συρμαλένιος Νίκος

Συρίγος Αντώνιος

Μανιός Νίκος

Τήνος 8.4.19

ΠΡΟΣ:

ΣΥΝΗΓΟΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χαλκοκονδύλη 17 - 10432 Αθήνα

- ΚΟΙΝ: 1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γ. Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών
Διαχείρισης Δασών
Τμήμα Δασικών Προστατευόμενων Περιοχών
και Δασικής Αναψυχής
Τέρμα Αλκμάνος, Ιλίσσια - 11528 Αθήνα
2. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Δνση Τουρισμού Πολιτισμού Αθλητισμού
Δια Βίου Μάθησης Απασχόλησης Κυκλαδων
Τμήμα Πολιτισμού και Αθλητισμού
Αντ. Μάτεση 1, Ερμούπολη
3. Έπαρχο Τήνου κ. Ιωάννη Γιαγιά
4. Μέλη ΣΕΠΟΔ Σύρου

ΘΕΜΑ: Σήμανση πεζοπορικού δικτύου ν. Τήνου

Αξιότιμοι κύριοι,

Σας κοινοποιώ την από 13.11.18 επιστολή - καταγγελία μου για το θέμα που έχει ανακύψει με τη σήμανση του πεζοπορικού δικτύου ν. Τήνου διότι μετά και από παρέλευση τεσσάρων μηνών από την αποστολή της καταγγελίας αυτής στις αρμόδιες υπηρεσίες και τους εμπλεκόμενους φορείς, δεν υπήρξε από πλευράς τους καμία σχετική απάντηση ή ενέργεια. Επιπρόσθετα, αναφέρω ότι ήδη έχουν ξεκινήσει από το Δήμο Τήνου εργασίες σήμανσης του πεζοπορικού δικτύου, σε εφαρμογή των παρανομών και παράτυπων δεδομένων που προκύπτουν από τη μελέτη που ενέκρινε η Διεύθυνση Δασών Κυκλαδων, όπως προκύπτει από τα αναφερόμενα αναλυτικά στην καταγγελία μου.

Η σωρεία παραβάσεων και παράτυπων ενεργειών που διαπιστώνεται από τον φάκελο της μελέτης η οποία πλην των άλλων αγνοεί και έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το μέχρι τώρα έργο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στην Τήνο, μας υποχρεώνει να ζητήσουμε την παρέμβασή σας προκειμένου να αποφευχθούν ενέργειες ανεπανόρθωτης ζημίας για τις δράσεις ανάδειξης του πεζοπορικού δικτύου της Τήνου.

Με τιμή

10 Μαΐου 2019

Αριθμ. Πρωτ.: 260183/22895/2019

Πληροφορίες: Αντωνίνα Παπαθανάσογλου (τηλ.: 2131306804)

ΥΠΕΝ

Γ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

& ΔΑΣΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Τέρμα Αλκμάνος

Ιλίσσια, 11528 Αθήνα

Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Στεφάνου Κ. 8,

Ερμούπολη,

84100 Σύρος

Θέμα: Σήμανση πεζοπορικού δικτύου Τήνου

Αξιότιμες/οι κυρίες/οι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει ψηφοφορά του κ. σχετικά με ζητήματα σήμανσης του πεζοπορικού δικτύου Τήνου.

Ειδικότερα, ο αναφερόμενος, ο οποίος είχε αναλάβει το 2017 το έργο σήμανσης του πεζοπορικού δικτύου της νήσου, μας ενημέρωσε ότι ενώ αυτό βρισκόταν σε εξέλιξη ο Δήμος Τήνου προέβη σε έγκριση νέας δράσης, με το ίδιο αντικείμενο, χρησιμοποιώντας το υλικό που υπήρχε από το προηγούμενο εν ενεργεία πρόγραμμα για να το τοποθετήσει ανάλογα με τον καινούργιο του σχεδιασμό, αγνοώντας τις εργασίες που μέχρι εκείνη τη στιγμή είχαν ήδη συντελεστεί. Επίσης καταγγέλλεται ότι η έγκριση της μελέτης του Δήμου από τη Δ/νση Δασών Κυκλαδων (αρ. 53578/11.09.18) δεν είναι νόμιμη καθώς δεν πληρούνται οι όροι της ΥΑ 152344/165/30.01.17. Οι ισχυρισμοί του αναφερόμενου διατυπώνονται αναλυτικά στην από 13.11.18 καταγγελία προς τη Δ/νση Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών του ΥΠΕΝ, η οποία δεν προκύπτει μέχρι σήμερα να έχει απαντηθεί. Ο Έπαρχος ΠΕ Τήνου απέστειλε, επίσης, το υπ' αριθμ. πρωτ.: 1222/03.04.19 έγγραφο στην ίδια Δ/νση, με το οποίο ζητάει να χορηγηθεί απάντηση στην ανωτέρω καταγγελία του κ. Μέρλιν.

Με βάση τα ανωτέρω, παρακαλούμε τις υπηρεσίες σας να απαντήσουν άμεσα στην ανωτέρω αίτηση, δεδομένου ότι το καινούργιο πρόγραμμα ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη, επεμβαίνοντας και ανατρέποντας όλο τον σχεδιασμό που είχε ήδη πραγματοποιηθεί με το πρώτο έργο. Περαιτέρω, θα θέλαμε να μας γνωρίσετε, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, την τυπική διαδικασία που τηρήθηκε για το νέο έργο που ανέλαβε ο Δήμος Τήνου, αλλά και τους αντικειμενικούς λόγους για τους οποίους επετράπη να ενεργοποιηθεί καινούργια δράση για το ίδιο αντικείμενο, ενώ δεν είχε ακόμα ολοκληρωθεί η πρώτη.

Σε αναμονή των ενεργειών και έγγραφων απαντήσεων σας, παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση.

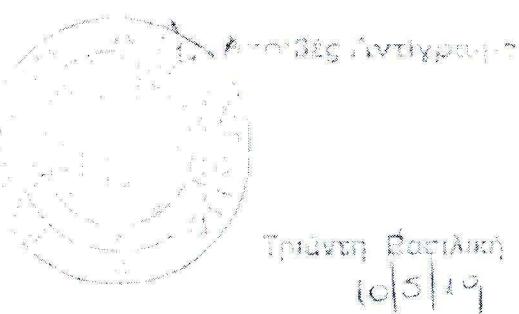
Με τιμή

Ιωάννης Π. Σαγιάς
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινωποίηση:

- Περιφέρεια Ν. Αιγαίου
ΠΕ Τήνου
Γραφείο Έπαρχου
25^η Μαρτίου 11 & Ζαν. Αλαβάνου
Τήνος

- Περιφέρεια Ν. Αιγαίου
Δ/νση Τουρισμύ Πολιτισμού Αθλητισμού
Δια βίου Μάθησης Απασχόλησης Κυκλαδών
Τμήμα Πολιτισμού & Αθλητισμού
Αντ. Μάτεση 1
Ερμούπολη

Συνοδός Πεζοπορίας

Τήνος 19.11.18

ΠΡΟΣ: 1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γ. Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών
Διαχείρισης Δασών
Τμήμα Δασικών Προστατευόμενων Περιοχών
και Δασικής Αναψυχής
Τέρμα Αλκμάνος, Ιλίσσια - 11528 Αθήνα

KOIN: 1. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Δινσή Τουρισμού Πολιτισμού Αθλητισμού
Δια Βίου Μάθησης Απασχόλησης Κυκλαδων
Τμήμα Πολιτισμού και Αθλητισμού
Αντ. Μάτεση 1, Ερμούπολη

2. Έπαρχο Τήνου κ. Ιωάννη Γιαγιά

3. Μέλη ΣΕΠΟΔ Σύρου

ΘΕΜΑ: Σήμανση πεζοπορικού δικτύου ν. Τήνου

Αξιότιμοι κύριοι,

Παίρνω την πρωτοβουλία να επικοινωνήσω μαζί σας, προκειμένου να βρεθεί λύση στο χρόνιο πλέον πρόβλημα της ανάδειξης των μονοπατιών της Τήνου.

Με την εποπτεία της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η οποία με βάση ολοκληρωμένο σχεδιασμό ενέκρινε την παραγωγή υλικού σήμανσης του πεζοπορικού δικτύου της Τήνου - σε πλήρη γνώση και του Δήμου Τήνου - ανέλαβα και έφερα εις πέρας το καλοκαίρι του 2017 και με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, το έργο της σήμανσης στο μεγαλύτερο μέρος του δικτύου με 500 και πλέον μεταλλικά πινακίδια προσανατολισμού - κατεύθυνσης. Η τοποθέτηση έγινε σε πλήρη ευθυγράμμιση με το νέο θεσμικό πλαίσιο για τα μονοπάτια (ΥΑ 151344/165/30.1.17, άρθρο 10 παράγρ. Β εδάφια 1 και 2). Η ορθότητα της διαδικασίας που εφαρμόστηκε για την τοποθέτηση τεκμηριώνεται και αποσαφηνίζεται περαιτέρω από την πρόσφατη τροποποιητική ΥΑ 168774/2784/10.5.18, και συγκεκριμένα στις αναφερόμενες στην τροποποίηση του άρθρου 12 περιπτώσεις i και ii. Ειδικότερα, στην περίπτωση ii, στην οποία εμπίπτει το υφιστάμενο υλικό σήμανσης του περιηγητικού δικτύου Τήνου, επιβεβαιώνεται ότι "για τα υφιστάμενα μονοπάτια ή δίκτυα μονοπατιών (προ της δημοσίευσης της ΥΑ 151344/165), διατηρείται η σήμανση που έχει χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τις προηγούμενες οδηγίες του Υπουργείου (βλ. άρ. 10 παρ. Β εδάφ. 1 της σχετικής ΥΑ όπως ισχύει)..."

Βάσει του νέου σχεδιασμού, το υλικό αυτό είχε συμφωνηθεί να ολοκληρωθεί σε ορισμένα σημεία του με δαπάνη της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, η οποία συνεργάζεται επί σειρά ετών με την Περιφέρεια στον τομέα ανάδειξης των μονοπατιών των Κυκλαδων.

Ενώ όμως το έργο της σήμανσης βρισκόταν σε εξέλιξη, ο Δήμος Τήνου προέβη στην έγκριση νέας δράσης με το ίδιο αντικείμενο, χωρίς καμία ενημέρωση των μέχρι εκείνη τη στιγμή συναρμόδιων

για το έργο. Κατά την ίδια περίοδο, πληροφορήθηκα ότι ξεκίνησαν διεργασίες για τη νέα δράση του Δήμου με την επωνυμία Tinos Trails, η οποία υποβλήθηκε για έγκριση στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου (Δνση Δασών Κυκλάδων).

Παράλληλα ο Δήμος Τήνου, ενώ αγνόησε επιδεικτικά το έργο που ήδη έχει συντελεστεί, παρέλαβε από την Περιφερειακή Ενότητα Τήνου πριν από μήνες το υπόλοιπο υλικό (ξύλινες πινακίδες κατεύθυνσης) για να το τοποθετήσει ανάλογα, δηλαδή με βάση αναλυτική περιγραφή για τα προβλεπόμενα σημεία τοποθέτησής του και την προϋφιστάμενη Τεχνική Έκθεση της Περιφερ. Ενότητας Τήνου.

Μέχρι σήμερα το έργο που έχω εκτελέσει παραμένει ανενεργό. Όντας ουσιαστικά πολλά χρόνια τώρα πολίτης της Τήνου και επειδή ο κόσμος του νησιού - κατασηματάρχες, ξενοδόχοι κλπ. - γνωρίζει τη μακροχρόνια και πλούσια προσφορά μου στην ανάδειξη των μονοπατιών, εκφράζει μέσω του προσώπου μου τις έντονες διαμαρτυρίες του για το "πάγωμα" των εργασιών στα μονοπάτια της Τήνου.

Εξ αιτίας αυτής της κατάστασης, απέστειλα προς τον κ. Έπαρχο Τήνου στις 11.10.18 σχετική επιστολή-καταγγελία.

Στη συνέχεια ενημερώθηκα για το 53578/11.9.18 έγγραφο της Δνσης Δασών Κυκλάδων, με το οποίο εγκρίνεται η εκτέλεση των εργασιών σήμανσης του πεζοπορικού δικτύου Tinos Trails. Μετά από εμπεριστατωμένη προσεκτική μελέτη του φακέλου αυτού, διαπιστώνω ότι η έγκριση δεν πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις, για τους παρακάτω λόγους:

1. Η ΣΕΠΟΔ Κυκλάδων έχει γνωμοδοτήσει μόνο για την πρώτη φάση του σχεδιασμού του πεζοπορικού δικτύου Tinos Trails. Η έγκριση της μελέτης του Δήμου έγινε χωρίς την απαιτούμενη από το νόμο έκθεση της επιτροπής.
2. Το προτεινόμενο δίκτυο του Δήμου, εμφανίζεται ως νέο δίκτυο (νέα αρίθμηση κτλ), οπότε για να υλοποιηθεί, χρειάζεται πλήρης δασική μελέτη με βάση το Διάγραμμα Ύλης του Παραρτήματος I της με Α.Π. 151344/165/2017 απόφασης ΥΠΕΝ (ΦΕΚ 206/τ. Β' /2017). Επομένως η Τεχνική Έκθεση Σήμανσης που υποβλήθηκε και εγκρίθηκε, στην προκειμένη περίπτωση δεν έχει τη σχετική νομιμοποίηση.
3. Στην Τεχνική Έκθεση Σήμανσης του Δήμου χρησιμοποιείται ο όρος «εγκεκριμένη μελέτη σχεδιασμού δικτύου», λειτουργώντας αποσπασματικά αναφορικά με την απαιτούμενη δασική μελέτη που περιγράφει η ΥΑ. Με τον τρόπο αυτό διαστρεβλώνεται η απόφαση της ΣΕΠΟΔ, η οποία γνωμοδοτεί επί δασικών μελετών. Όπως προανέφερα, η επιτροπή αυτή εισηγήθηκε μεν θετικά για την ανάπτυξη του δικτύου Tinos Trails, αλλά δεν ενέκρινε μελέτη. Ούτε καν συγκλήθηκε άλλωστε εκ νέου για το σκοπό αυτό, ώστε να υποβάλει αντίστοιχη έκθεση γνωμοδότησης!
4. Για ένα νέο δίκτυο όπως το Tinos Trails, δεν υφίσταται διαδικασία ολοκλήρωσης σήμανσης. Τέτοια διαδικασία έχει νομότυπα ακολουθήσει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου για το υπάρχον Δίκτυο Διαδρομών Πολιτιστικού Ενδιαφέροντος. Επομένως, η Περιφέρεια μπορεί να αξιοποιήσει την ΥΑ με τις τροποποιήσεις της, για αντικατάσταση φθαρμένης σήμανσης ή εμπλουτισμού της υπάρχουσας με βάση τις νέες προδιαγραφές. Το Tinos Trails δεν εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία.
5. Η έγκριση της Τεχνικής Έκθεσης του Δήμου υποκρύπτει επιπλέον μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό για νέες σημάνσεις και νέες διαδρομές, παρακάμπτοντας τη νόμιμη διαδικασία που ορίζει η ΥΑ.
6. Οι Πινακίδες Κατεύθυνσης αναφέρονται ψευδεπίγραφα στο κείμενο της Τεχνικής Έκθεσης (Ενότ. 3) ως «Πινακίδες Θέσης», μη τηρώντας τις προδιαγραφές της Υπ. Απόφασης. Με την ψευδεπίγραφη αυτή ονομασία, η Τεχνική Έκθεση εμφανίζεται πλασματικά ως προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις της Υπ. Απόφασης.

7. Είναι απαράδεκτο να εγκρίνεται από την εποπτεύουσα αρχή η θρασύτατη επιλογή να χρησιμοποιηθεί το έτοιμο προς χρήση υλικό των Πληροφοριακών Πινάκων που η Π.Ε. Τήνου παραχώρησε στο Δήμο (για τους οποίους επί μακρόν και αφιλοκερδώς συνεργάστηκα με την Περιφέρεια στα πλαίσια του νέου σχεδιασμού του δικτύου!) ως βάσεις τοποθέτησης για τις "Πινακίδες Υποδοχής" του νέου δικτύου!

8. Τέλος, οι όροι φάση ανάπτυξης, σχέδιο, μελέτη προμήθειας, μελέτη σχεδιασμού, που χρησιμοποιούνται στην Έκθεση είναι απολύτως αδόκιμοι για το αντικείμενό της, η δε Έκθεση υπογράφεται από ιδιώτη δασολόγο, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις ανάθεσης μελετών που προβλέπονται από τον ν. 4412/2016 περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών.

Μετά από τα παραπάνω, συν το γεγονός ότι - με όσα έχουν συμβεί με ευθύνη της δημοτικής αρχής Τήνου - έχει μπλοκαριστεί και η αμοιβή μου για την εργασία που έχω προσφέρει, προκειμένου να αποφευχθούν δυσάρεστες εξελίξεις και εντάσεις που μόνο αρνητικές επιπτώσεις θα έχουν για τη νησί μας και την προοπτική του στην ανάπτυξη του πεζοπορικού τουρισμού, θεωρώ ότι επιβάλλεται:

- η αναθεώρηση της όλης διαδικασίας έγκρισης της Τεχνικής Έκθεσης Σήμανσης του Δήμου Τήνου, προκειμένου να τηρηθούν πλήρως οι προϋποθέσεις νομιμοποίησής της.
- η διασφάλιση με ευθύνη των εποπτευουσών υπηρεσιών της ακεραιότητας του νόμιμα τοποθετημένου υλικού σήμανσης και της κατάλληλης ενσωμάτωσής του στο δίκτυο Tinos Trails - δεδομένου ότι οποιαδήποτε αφαίρεση ή επέμβαση επ' αυτού συνιστά καταστροφή δημόσιου υλικού και συνεπάγεται τις προβλεπόμενες έννομες συνέπειες.
- η διασφάλιση με ευθύνη των εποπτευουσών υπηρεσιών της τοποθέτησης του παραδοθέντος στο Δήμο υλικού των ξύλινων πινακίδων κατεύθυνσης, σε όλα τα προβλεπόμενα σημεία που έχουν υποδειχθεί με βάση τη σχετική αναλυτική περιγραφή, στη σύνταξη της οποίας υπεύθυνα συμμετείχα.
- η διασφάλιση της ενσωμάτωσης και τοποθέτησης στο παραπάνω δίκτυο του υλικού προβολής (Πληροφοριακοί Πίνακες) με τις προσαρμογές που απαιτούνται, σε συνεννόηση με την Περιφερειακή Ενότητα Τήνου.

Τέλος, δηλώνω ότι επιφυλάσσομαι παντός νομίμου δικαιώματός μου, εφ' όσον για οποιονδήποτε λόγο δεν αποκατασταθεί και δεν τηρηθεί περαιτέρω η νόμιμη διαδικασία διεκπεραίωσης του έργου ανάδειξης του πεζοπορικού δικτύου της Τήνου.

Αναμένω τη θετική σας ανταπόκριση

Με τιμή

Συνοδός Πεζοπορίας